

Ա Է Ե Տ Ա Ր Ե Ր

ՉՕՃՈՒԿԼԱՐ ԻՉԻՒՆ

«ՊՐԱԳԸՆԸՉ, ՉՕՃՈՒԿԼԱՐ ԵՆԸՄԱ ԿԷԼՍԵՆԼԻՐ» ՄԱՐԿ. 10. 14.

ՃԻԼՏ 22

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒՆԻՍ 1, 1892

Ն. 6

ՊԵՔՃԻ ՔԵՓԵՔ

Պու թափիր պիր պեօյիք պեքճի քեօփեյին թէճրիպէսի իւղէրինէ միւէս սէս տիր քի, պու քեօփեյե պիր փիյանօ ֆապրիգասընըն մուհաֆագասը իհալէ օլունմը իտի: Կէճէ պեքճիլէրի կիպի պու քեօփեյին իշի սախի ֆապրիգա- յը կէճէլէյին հըֆը էթմէք իտի: Կիւն տիւզ վաղթը իսթէտիյի կիպի էօթէ- յէ պերիյէ սէյիտիր վէ սմէլէլէր տա- խի անը չօգ սէվէրլէր իտի. լաքին դա- րանըզ պաստըլընտա էկէր պիրիսի ֆապրիգայա կիրմէք իսթէսէ իտի, քեօ- փեյին հալլանասընը իշիտէճէյինէ վէ կէրի չէքիմէտիյի հալտէ ըսըրըլպ փարէլէնէճէյինէ շիւպհէ եօգ իտի:

Եէյէճէյինի ալմադ իշիւն քեօփեք եազընտա օլան պիր գասսապ տիւր- քեանընա կիտէր իտի: Ֆապրիգանըն եազընը պիր թէզքէրէ եազար վէ քեօփեք անը ազընա ալարագ գաս- սապա կիտէր վէ օրատա տիքիշ տի- քէն գարըյա վէրի իտի քի, պու գարը արապա իլէ էթ տազըլմազա կիթմիշ օլան գասսապըն գարըր իտի: Պիր կիւն քեօփեք եազընընը եազըլխանէ- սի ալթընա աթըլմը պիր քեազըտ փարչասը կէօրէրէք, անը քէնտիտիին էթ թէզքէրէսի զանն էտէր վէ ալըր գասսապա սէյիտիր: Գասսապ օրատա օլուպ, քեազըտը ալըր վէ անըն պօշ վէ էպրի պիր քեազըտ օլազընը կէօ- րիւնճէ այազըյէ քեօփեյէ վուրուր վէ ալտատընը պիրիսի կիպի անը տիւր- քեանտան տըչարը չըգարըր:

ԵՆԻՄՍԻ ԻԻՉԻՒՆՃԻՒ ՄԷՉՄՈՒՐ ԻԻՉԻՐԻՆԷ
ՊԻՐ ԳԱՉ ՍԷՅՉ

«Պէն էօյիւմ կէօփէսի տէրէսինտէ կէզսէմ տէ, չէրրաէն խալֆի էթմէմ, զիրա սէն պէնիւմ իլէ սին, սէնին ա- սան վէ սէնին տէյնէյին պանա թէ- սէլի վէրիլէր»: Մէզ. 23. 4:

ՊԵՔՃԻ ՔԵՓԵՔ

Էկէր զէվալը պիր գօյուն եօլունը չաչըրըպ սիւրիւնին ըհալթճա եաթ- տըղը պայըրտան ուզագտա գալարագ, գարանըզ պիր տէրէնին իշինտէ եա- լընըզնա էօթէյէ պերիյէ տօլաչարըր վէ կէճէնին գարանըլըր տախի պաս- տըղը վազթտա, քէնտիտիին պու- մադ իշիւն չօպանըն ասատընըն քէն- տինէ եէթիչալիյինի հիսա էթսէ, օլ գօյունըն սէյլինէճէյինի զանն էթմէ՞զ միսինիզ: վէ անտէն սօնկրա չօպա-

նըն եանընտան այրըլմամար իշիւն անըն ասատընըն վէ տէյնէյինին քէն- տի օմուզընտա օլազընը հիսա էթսէ տէ, գօրգուսըզճատընա եիւրիւմէ՞զ մի: Շիւպհէսիզ արթըզ անը անը մէ- լէմէյի թէրք էտիպ, ալըրա կիտիպ սիւրիւնին իշինէ գաթըլանա գասար քէմալ ը էմնիյէթլէ գօյար:

Լաքին աղլը քիւլիւք պիր դըղ եախօտ փարլագ կէօղլու պիր օլլան տէյէ պիլիւր քի, «Մէզմուլըն օլ սէօ-

ղիւնին պանա պիր միւնասէպէթի օլ-
աղընը կէօրմէյօրըմ. պէն էօլիւմ
կէօլիէսի տէրէսինատէ տէյիլիւմ, վէ ի-
միա էտէրիւմ քի տահա չօգ սէնէլէր
օրնայաճաղըմ:

Պէնիւմ սէվիլիւիւ քիւչիւք տօսթլա-
րըմ, Ալլահըն սիղէ չօգ մութլու սէ-
նէլէր իհասն էտէճէյիսի իւմիտ էտէր
իսէմ տէ, պու էօմրտէ էն սաստէթլի
ատէմ պիլէ թէճրիպէտէն աղատ տէ-
յիլ տիր: Սիղ պիլէ շաղ վէ մէսրուր
եիւրէյէ վէ կիւլէր եիւղէ մալիք օլ-
մաղլէ պէրապէր, հէր տագիղէ ատէ-
մի մէյուս էտէճէք հալլէր վէ սըզըն-
թըլար վազը օլա պիլիւր իտիյիսի անկ-
լամըշընըզ, վէ ատէմ պէօյիւտիւքճէ
վէ սըզընթը վէ թէճրիպէլէրէ օղրա-
տըզճա, պու էօմրիւն օլ գա-
րանըզ տէրէյէ կէօթիւրէն պիր
եօլըլըզ իտիյիսի կէօրէճէք տիր:
Պէլարտտան աղատ օլաճաղըմըզը
մէմուլ էտէմէյիղ, լաքին չօպան
պիրիւմ իլէ պէրապէր օլարըճա օլ
պէլարտտան իլէրի կէլէն շէրր-
տէն գօրղմամալը իղ: Չօպան պի-
ղիւմ իլէ օլար իսէ, էօլիւմ պիլէ
պիղէ տէհէթ վէրմէզ:

Պիր քիւչիւք զըզա էօլէճէյի
խապէր վէրիլտիքտէ, «Պէն գօրղ-
մամ, ցիսուս պէնիւմ իլէ տիր»,
տէտի:

Մուհարէպէ մէյտանընտա էօլ-
մէքիւղիէ օլան պիր աքէր քէնտիսինէ
պաղան տօսթլարընս «վալիտէմէ տէ-
յին քի, պէն գօրղուսըզ էօլաիւմ,
ղիրա քիմէ իման էթտիյիմի պիլիւրիւմ,
պունու վալիտէմէ տէյին», տէտի:

Էվլատարընը սէվէն պիր վալիտէ
էօլիւմ ետթաղընտա ետթտըզը վա-
զըթ, զաիֆիլիքլէ շու սէօղլէրի սէօյ-
լէտի. «Եա Ալլահ, էվլատարըմը սէ-
նին էլինէ թէպիւմ էտէրիւմ. շէրրտէն
գօրղմամ: Սէն պէնիւմ իլէ սին վէ ան-
լէրի գայըրաճաղընս էմին իմ:»

Գօրղմամանըն սըրըզ պուրատա, եա-
նի Ալլահա իթիմատ էթմէքտէ տիր:
Սահիպ ի մէղմուր «Գօրղաղըրմ կիւն-
տէ պէն սանս թէվէքքիւլ էտէրիւմ»,
տէմիշ տիր: Չօպանըմըզըն եանըն-
տան եիւրիւտիւքճէ հիշ պիր շէյտէն
գօրղմամալը իղ:

Գարանըզա գօրղան պէօյիւք վէ
քիւչիւք չօճուղըր վար տըր: Պու ա-
յէթտէ անլէրէ միւնասիպ պիր սէօզ
պուլանուր: Սիղին էյի Չօպանընըզ
սիղի կիւնտիւղիւն գայըրաղը կիպի,
կէճէ գարանըզա տալի գայըրըր:
կիւնտիւղ վէ կէճէ անըն իչիւն պիր
տիր:

Պաշգալար շիմէք չաղմասընտան վէ

կէօք կիւրլէմէսինտէն գօրղարար:
Ալլահ հէր կէօք կիւրլէմէսինին իչին-
տէ պուլունարը կիպի, սու թուֆա-
նընըն իւղէրինտէ օթուրուր: Սնա ի-
թիմատ էտին վէ շէրրտէն գօրղմայըն:

Պաղըլար շարչապըզ միւղթարիպ օ-
լուրար, վէ սըզընթըլարըն եազըն
օլարընը վէ քէնտի իւղէրլէրինէ հիւ-
ճում էտէճէյիսի խայալ էտէրլէր:
Միւսթագպէլին գօրղուսըլէ հալը
հազըրլէրինտէ մէսէրլէթլէ եաշայա-
մաղլար: Խէլասքեարըմըզ պիղի ֆի-
քիւրճէ պու կիպի պիր հալտէ պուլուն-
մաղտան տալի սազընաղըմաղ իչիւն,
«Եարըն իչիւն էնտիլէ էթմէյիսիղ»,
տէմիշ տիր:

Թէլէղրաֆ հալաթլարը գօնուլու, վէ
1851 տէ Տալըր պօղաղը ալթընտա իչ-
լէյէն թէլէղրաֆ հալաթը վասըթա-
սըլլէ Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա պիրի
պիրինէ պաղլանտը: Ամէրիգայը էվ-
րօֆա իլէ պաղլանագ իչիւն էտիլէն
իւք թէլէպպիւս Սայըրս Ռ. Ֆիլտ նամ
պիր Ամէրիգայընըն իտարէսի թահ-
թընտա օլտու քի, հալա սաղ տըր: Իչէ
1857 տէ պաշլանըտը վէ 1858 Օգոս-
տոս 13 տէ պիթտի. վէ գօնուլան թէ-
լէղրաֆ հալաթը եիրմի կիւն իչլէյէ-
րէք 400 թէլէղրաֆ խապէրլէրի կէօն-
տէրիլտիքտէն սօնկրա պօղլուլու, վէ
400,000 լիրա իլէ մէյտանէ կէլիշ ի-
տիյիստէն իքլինճի տէֆա ետվմագ ի-
չիւն լաղըմ օլան աղչէ պիրտէն պիրէ

Ա՛հ, թէհիլէքլէրին
վէ շէրրին կէլէսին-
տէն էվլէլ իզթիրա-
պա տիւշմէքտէն վէ
ալթ իւսթ օրնագտան
իսէ, «Պէն էօլիւմ
կէօլիէսի տէրէսինատէ
կէզսէմ տէ՝ շէրրտէն
խավֆ էթմէմ, զիրա
սէն պէնիւմ իլէ սին, սէնին ա-
սան վէ սէնին տէյնէյին պանս
թէտէլի վէրիլլէր՝ տէմէք նէ՝ գատար
էյի տիր:

ԱՌԼԱՆՔԻԳԻՆ ԹԵԼԵԳՐԱՖ ՀԱԼԱԹՐ
Էլէթթիգա թէլէղրաֆընը պուլմագ
իչիւն էտիլէն թէճրիպէլէր խայլը սէ-
նէլէր սիւրտիւ, վէ պիր գաշ մուճիտ-
լէր անը քէմալէ էրտիրմէք իչիւն եար-
արմ էթտիլէր: Մր. Մօրս իամինտէ
պիր Ամէրիգայընըն իճաս էթտիյի
պիր թէլէղրաֆ թէլի վասըթասըլլէ՝
վաշինկիթօն վէ Պալթիմօր շէհրլէրի
պիրիպիրինէ պաղլանտը վէ թէլէղրա-
ֆըն իսթիմալի իլք տէֆա օլարագ
1844 տէ պաշլատը: Սնտէն պիր գաշ
սէնէ սօնկրա տէնիղ ալթընտա օլան

ԳԱԼԵՆԵՒԱ
պուլունմայըպ, իքլինճի հալաթ 1863
տէ գօնուլու. լաքին սայքի եարըսը
գօնուլըղընտա գօլտու, վէ 1866 տա
պաշղա պիր հալաթ մուվաֆֆագը-
յէթլէ գօնուլու, վէ գօլման հալաթ
ֆէրտասը սէնէ սուտան չըգարըլարագ-
անս պիր վարչա էքլէնտի վէ թէքմիլ
էտիլտի: 1869 տա Ֆրանսա իլէ Ամէ-
րիգա արասընտա պաշղա պիր հալաթ
գօնուլու:

1866 տա գօնուլան հալաթըն ու-
զունըզը 2,134 միլ իտի: Պու հալաթ
իրլանտանըն ճէնուպի շարզընտա վա-
զը վալէնչիա նամ առտտան պաշղա-
յարագ Նիւ Պաունտլանտա կիտէր:

Նիւ Ֆաունտայնտան տախի գըսա պիր հալած ֆրէնս Լաուարա նամ ա տայա եէթ իշտիյի կիպի, օրատան տա լի պաչգա պիր հալած Ամերիգա թօփրաղընա եէթ իշիր:

Վալէնչիա ատարը պու թասիլրտէ կէօրիւնիւր: Թասիլրին սօլ թարա ֆրնա եագըն օլան պիր թագըմ էվ լէր Աթլանթիգ թէլէղրաֆի հալածը գումիւնեասընըն պինալարը արը: Ա մերիգայա տօղրու կիտէն իքի հալած լարտան մատա, պաչգա պիր հա լած տախի շիմալի Ալմանիատա Էմպ տէն նամ մահալէ գօնուլըն օլարըն տան, Լիլրօփանըն գարա գըթասըն տան տօղրու Նիւ Եօրքա խապէրլէր կէօնտէրմէք միւմքին տիր: Կիւնաէ 3,000 գատար թէլէղրաֆի խապէրլէրի կէօնտէրիլիւր վէ իգթիզա էթսէ տա հա գիյասէ կէօնտէրմէք միւմքին տիր: Բէգապէթ սէպէպիլլէ ֆիյաթ զիյա տէսիլլէ էնմիշ օլարընտան, շիմաի Խթանալօլտան Նիւ Եօրքա պիր քէլիմէ իշիւն իքի ֆրանքտան էքսիք վէրիլէրէք խապէր կէօնտէրիլիւր:

Թասիլրին աչաղըքի գըսմը վալէն շիա լիմանընըն աղընը կէօթէրիլ:

ԳՆՈՆՄԱՔՆՈՅՍԱ ԳՈՒԼԼԵ ՎԵ ԽԱՉԼԱՐ

Պունտան էվվէլ իրլանատա պու լունան եուվարլագ վէ մէշուր գուլ լէլէրտէն պիրիւնի թասիլրինի պու գաղէթայա գօմուշ, վէ անլէրին իհ թիմալէն նէ իշիւն գուլանըլտըղա ըրնա տաիր մալիւմաթ վէրմիշ իտիք: Պուրատա պաչգա պիր գուլլէնին տա լի թասիլրի կէօրիլիւր, վէ անըն եօ գարըքի գըսմը խարապա իսէ տէ, իր լանտատա պուլունան գուլլէլէրին էն պէօյիւքլէրիտէն վէ էն կիւզէլլէրին տէն պիրիսի տիր, վէ թագրիպէն պին սէնէլիք օլտըղը գանն օլունուր: Պու գուլլէնին էթրաֆընտա էքրի պիր մէ գարըղը օլուպ, օրատա ճալիպ ի տիգ գաթ պիր չօգ մէղար թաչարը վար տըր քի, անլէրին պաղըլարընըն իւ գէրինտէ թաչտան խաչար տիքիլիւր տիր:

Պէօյլէ պիր էքրի մէղարըղը քէտէր հիսա էթմէյէրէք զիյարէթ էտէպիլի ըրիգ, զիրա վագթըլլէ օրայա կէօմիւ լէնլէր իւզէրինէ շիմաի աղլայան հիշ պիր քիմսէ եօգ տըր: Եիւզլէրճէ սէ նէլէր էվվէլ անլէրին ճէսէտլէրի թօղ օլմուշ տըր, լաքին պու թիլքեար թաչարը տիքիլի տուրուրար, վէ պէլ քի անլէրին իւզէրինտէ էօյլէ իմլէր վար տըր քի, էկէր օլ թաչարտա եա զըրըն օլմասալար իսի չօգտան ու

նուարընըն օլաճաղար իսի:

Պիզիմ մէղար թաչարընըն պու գատար վագթ տիքիլի գալաճաղարը իհթիմալ աէյիլ իսէ տէ, էյի ամլլէ ըրիմիզ վէ կէչիրալիլիմիզ փաք էօմր վասլթասըլլէ էօլալիւքաէն սօնկրա էօյլէ պիր գայտ վէ զիքը պրագապի լիլիլի քի, էն սաղլամ գայար թօղ օլտըգտան վէ տիւնեա պիլէ եան տըղտան սօնկրա պաչգալար անլէր իշիւն պիղէ խայր տուա էթմէքտէ տէ վամ էտէպիլիլլէր:

ԳՈՒԼԼԵ ՎԵ ԽԱՉԼԱՐ

ՄԷՇՆՈՐ ԶՕՃՈՒԳԼԱՐ

Խալէճի պիր օղան փէնճէրէտէն աչաղը տիւշիւպ աղըրճա ինճիւտի ի սէ տէ, տուտաղլարընը էլլլէ թու թարագ քէնաիսի զապթ էթտի վէ աղլամատը: Պու օղլանըն տիւշտիլիւ Նիւ կէօրէն Գրալ կուսթափու Ատոլ ֆուս «Պու օղլան իլէրիտէ մէշուր պի ըիսի օլաճաղ տըր», տէտի. վէ հա զիլգաթէն Գրալըն սէօյիւ չըգտը, զի ըրա պու չօճուգ օլ մէշուր ճէնէրալ Պատըր օլտու:

Իթալիատա շիւման պիր գարը իւ կէլէտէն սույա տիւշտիւ վէ զայէթլէ գօրգտու: Օրատա պուլունան զալա պալըղըն իշինտէն հիշ պիր պէօյիւք առէմ սույա աթըրըպ գարըլը գուր

թարմաղա ճէսարէթ էթմէտի, լաքին օրատա պուլունան պիր չօճուգ անի տէ գարընըն արգասընտան սույա ա թըլարագ անը սուտան եօգարը թուլթ մաղա չալըչաը վէ նիհայէթ տահա գուլվէթլի ասէմլէր եարտըմա կէլիպ գարըլը սուտան տըչարը չըգարաը լար: Հէր քէս «Պու չօճուգ ճէսարէթլի, վէ չափուգ հարէքէթ էտէն պիր չօճուգ իսէ տէ, փէրվասըղ վէ աղլըղ պիր չօ ճուգ տըր», տէտիլլէր զիրա սուտա պօ զուլա պիլիլի իսի: Պու չօճուգ մէշուր կարիպալաի իսի. վէ էկէր անըն թէր

ճէմէ ի հալընը օգույաճաղ օլանըղ կէօրէճէքսիլիլ քի, օ պիլիւն էօմ ըրինաէ ույանըղ թալիաթլը, չափուգ հարէքէթ էտէն պիրիսի օլուպ, քիմ սէ անըն քէնաի գըրմըղը կէօմլէքլի ապէրլէրլլէ նէ վագթ հիւճուճ էտէ ճէլինի պիլէմէղ իտի. վէ պաղէն էօլ լէ թէտպիրսիղճէտլնէ հարէքէթ էտէր իտի քի, վամանտաչարը օլան ըէ ֆիլղլէրի անըն իլէ պիլլիքաէ պուլուն մագ իսթէմէղլէր իտի իսէ տէ, էօյլէ գահրէման վէ ալիճէնապ իտի քի, պիլիւն տիւնեա անըն հագղընտա իշիլմէք իսթէր իտի:

Օղլանըն պիրիսի պօյալարընը ալմագ իշիւն շիլէքլէրի էղէր իտի վէ օլ պօ յալարլէ թիլրօլ նամ մահալտէ վագը

